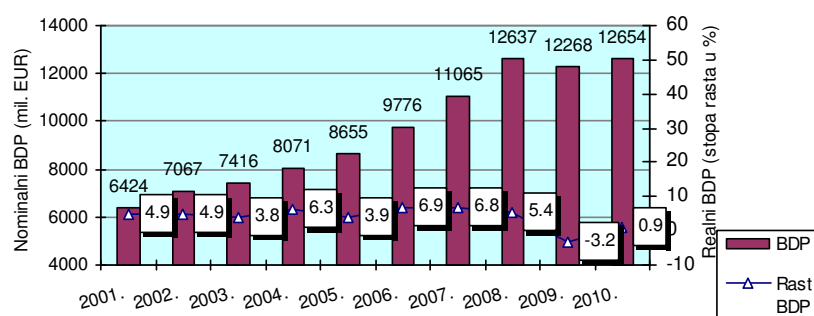

TRENDOVI RAZVOJA TRŽIŠTA OSIGURANJA U BOSNI I HERCEGOVINI U POSLJEDNJOJ DEKADI

Dr Safet Kozarević, vanr. prof.
Mr Radivoj Kovač

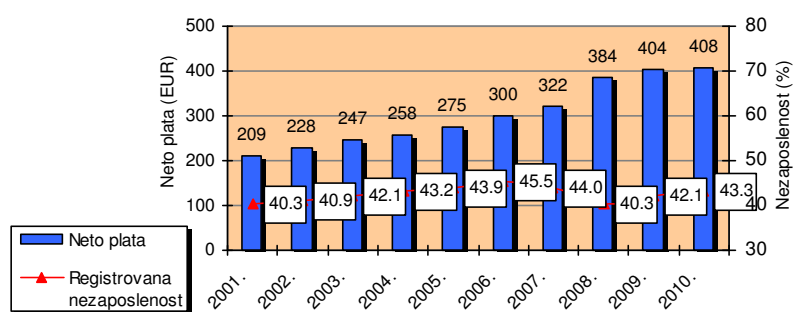
Razvoj makroekonomskog okruženja

Slika 1. Kretanje BDP u BiH (2001-2010. godina)

Makroekonomski pokazatelj	Posmatrana godina					
	2001.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Broj stanovnika (u hiljadama)	3.798	3.843	3.843	3.842	3.843	3.843
BDP po glavi stanovnika (u EUR)	1.692	2.544	2.880	3.290	3.193	3.293
Inflacija (u %)	3,1	6,1	1,5	7,4	-0,4	2,1
Izvoz (u mil. EUR)	1.199	2.640	3.035	3.432	2.828	3.628
Uvoz (u mil. EUR)	3.482	5.823	7.106	8.330	6.317	6.962
Pokrivenost uvoza izvozom (u %)	34,4	45,3	42,7	41,2	44,8	52,1
Stopa nezaposlenosti po ILO definiciji (u %)	-	31,1	29,0	23,4	24,1	27,2

Tabela 1. Osnovni makroekonomski pokazatelji u BiH

Slika 2. Neto plate i stopa registrovane nezaposlenosti

Razvoj zakonskog i institucionalnog okvira za sektor osiguranja

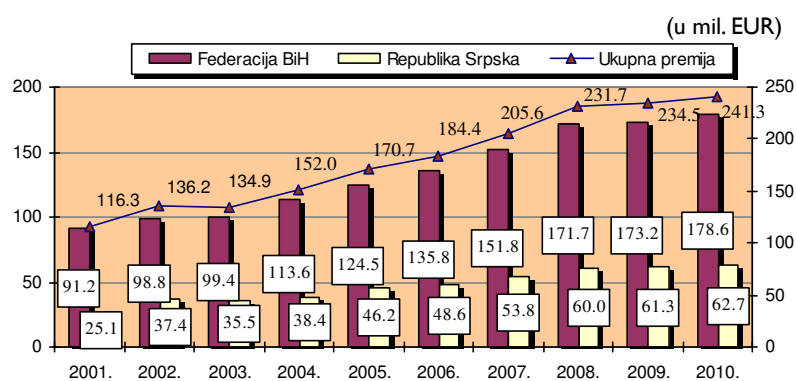
- Do 2005. godine sektor osiguranja u BiH bio je regulisan zakonskim propisima koji su se značajno razlikovali među entitetima
- 2005-2006. godine:
 - donose se novi zakoni kojima se stvaraju pretpostavke za jedinstveno tržište osiguranja
 - na entitetskim nivoima osnivaju se nadzorne agencije
 - na državnom nivou osniva se Agencija za osiguranje u BiH (Zakon donesen 2004.)

- 2006-2010. godine donesen je najveći broj podzakonskih akata neophodnih za funkcionisanje sektora osiguranja i poslovanje u oba entiteta
- 2012. godine u okviru Twinning projekta pripremljeni nacrti novih zakona kao i niza drugih propisa kojima bi se unaprijedio postojeći zakonski i institucionalni okvir

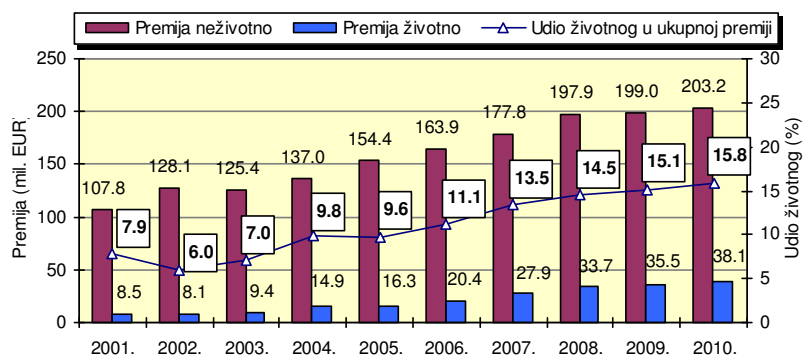
Razvoj tržišta osiguranja

Finansijske institucije	2005. godina		2010. godina		Indeks rasta aktive 2010/2005
	Aktiva (u mil. EUR)	Udio (%)	Aktiva (u mil. EUR)	Udio (%)	
Banke	6.215	78,26	10.457	84,34	168,25
Investicioni fondovi	916	11,53	459	3,70	50,01
Lizing kompanije	346	4,36	479	3,86	138,44
Osiguravajuće kompanije	176	2,22	438	3,53	248,86
Mikrokreditne organizacije	288	3,63	567	4,57	196,87
Ukupno:	7.941	100,00	12.400	100,00	156,15

Tabela 2. Struktura finansijskog sektora

Slika 3. Premija osiguranja u BiH (2001-2010. godina)

Slika 4. Odnos životnog i neživotnog osiguranja u portfoliju

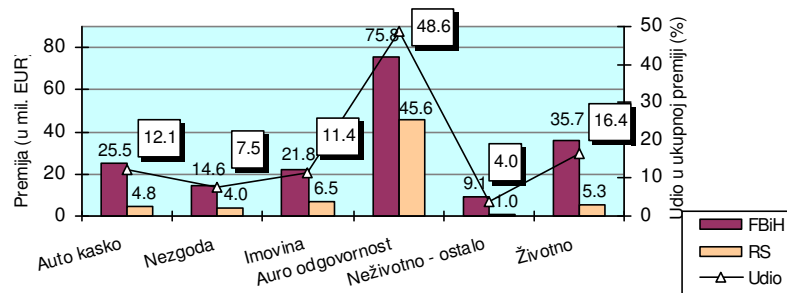
(u mil. EUR)

Vrsta osiguranja	2007. godina		2008. godina		2009. godina		2010. godina	
	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)
Federacija BiH								
Neživotno	126,47	83,31	141,52	82,44	141,70	81,84	145,09	81,22
Životno	25,34	16,69	30,14	17,56	31,45	18,16	33,56	18,78
Ukupno	151,81	100,00	171,66	100,00	173,15	100,00	178,65	100,00
Republika Srpska								
Neživotno	51,32	95,31	56,43	94,04	57,29	93,39	58,13	92,73
Životno	2,52	4,69	3,58	5,96	4,05	6,61	4,56	7,27
Ukupno	53,84	100,00	60,01	100,00	61,34	100,00	62,69	100,00
↓								
Evropska unija								
Neživotno	423004	35,12	422882	39,59	416057	38,98	429808	38,67
Životno	781391	64,88	645177	60,41	651276	61,02	681661	61,33
Ukupno	1204395	100,00	1068059	100,00	1067333	100,00	1111469	100,00

Tabela 3. Usporedni pokazatelji premije osiguranja

Vrsta osiguranja	2005. godina	2006. godina	2007. godina	2008. godina	2009. godina	2010. godina
Bosna i Hercegovina						
Premija u % od BDP	1,97	1,89	1,86	1,83	1,91	1,91
Premija po glavi stanovnika (EUR)	44,43	47,95	53,51	60,30	61,02	62,81
↓						
Evropska unija						
Premija u % od BDP	8,42	9,12	9,21	8,01	8,43	8,40
Premija po glavi stanovnika (EUR)	1978,3	2167,1	2289,6	2010,8	1988,3	2048,3

Tabela 4. Upporedni pokazatelji penetracije i gustine osiguranja u BiH i EU

Slika 4. Struktura portfolija osiguravajućih kompanija u BiH u 2011. godini

Zaključak

- Nizak nivo privrednog razvoja (dodatno opterećen dejstvom globalne ekonomske i finansijske krize) negativno je djelovao na brzinu i stepen razvoja tržišta osiguranja
- Ostvareni i određeni pozitivni rezultati u pogledu povećanja obima poslovanja osiguravajućih kompanija, kao i poboljšanja strukture portfolija
- Postoji veliki potencijal za brži rast sektora u odnosu na druge sektore privrede